

Mark- och miljödomstolen

li.remissvar@regeringskansliet.se

li.spn@regeringskansliet.se.

Remiss av Uppdrag om översyn av regelverket för ändring av detaljplan och av olagliga planbestämmelser, rapport 2024:21 (LI2024/01802)

Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt lämnar följande yttrande över rubricerad remiss.

Mark- och miljödomstolen ser positivt på förslaget och har inte funnit anledning att framföra några invändningar avseende Boverkets förslag till översyn av regelverket för ändring av detaljplan och av olagliga planbestämmelser, men vill lyfta fram följande.

Beträffande förslaget om att befintlig planbeskrivning ska behållas noterar domstolen att det inte framgår hur inaktuella ställningstaganden och utdaterad information ska hanteras. Det behöver framgent förtydligas hur utdaterad text och annan information, som kan vara omfattande, ska hanteras i process och handlingar.

Beträffande möjligheten till ändring av befintliga användningsbestämmelser ser domstolen en risk att omfattningen av möjlig ändring kan tolkas vara beroende av den aktuella planens innehåll och omfattning. Det vill säga att större ändringar kan anses kunna göras i en stor plan medan samma faktiska ändring i en plan med begränsad omfattning kan anses gå utöver vad som tillåts genom reglerna för ändring. Eventuella skillnader i detta avseende bör utjämnas för en konsekvent utformning av plansystemet.

Vad gäller strandskydd instämmer domstolen i Boverkets bedömning att det krävs följdändringar i 7 kap. 18 g § miljöbalken och 10 § lag (1998:811) om införande av miljöbalken. Vid den fortsatta beredningen bör säkerställas att nödvändiga följdändringar samordnas med den reglering som regeringen föreslagit i lagrådsremissen *Lättnader i*

strandskyddet – ett första steg från den från 16 januari 2025 (KN2025/00091).

Beträffande möjliga risker noterar domstolen att det finns en risk att omvandlingen av en detaljplan i stället omedvetet leder till att den ifrågavarande detaljplanen ändras. Det kan exempelvis ske om den äldre planen tolkas fel eller om rättsläget återges felaktigt. Kommunerna bör förses med stöd i dessa frågor.

Mark- och miljödomstolen uppmärksammar även att förslaget kan leda till att fler planärenden överklagas, dels på grund av att sakägare blir medvetna om planförhållanden som de tidigare inte känt till eller anser är inaktuella och som de motsätter sig, dels på grund av att det kan uppstå oenighet i hur befintliga planbestämmelser ska tolkas och hanteras när planer omvandlas.

Domstolen konstaterar rapporten saknar ett tydligt författningsförslag i fråga om olagliga planbestämmelser. Med ökade möjligheter att ändra detaljplaner bör dock kommunernas möjligheter att se över och uppdatera planbestämmelser, som blivit inaktuella och som strider mot plan- och bygglagen eller annan lagstiftning, förbättras. Domstolen instämmer i rekommendationen att detaljplaner som innehåller planbestämmelser som saknar lagstöd ändras eller upphävs.

Peter Ardö

Beslut om detta yttrande har fattats av chefsrådmannen Peter Ardö efter föredragning av beredningsjuristen Johanna Linderos.

I ärendet har även rådmannen Annika W. Wikingsson och tekniska rådet Erik Almquist deltagit.